

RAKETTI -hankkeen ohjausryhmän kokous 17.9.2013

Aika:	Tiistai 17.9.2012 klo 12–16
Paikka:	OKM, kokoushuone Kalevala, os. Meritullinkatu 10, Helsinki
Osallistujat:	Hannu Sirén, OKM, puheenjohtaja (klo 12.40->) Juha Haataja, OKM Matti Hartikainen, Tampereen ammattikorkeakoulu Ilmari Hyvönen, OKM Matti Jakobsson, Vaasan yliopisto Harriet Kurtén, Åbo Akademi Klaus Lindberg, CSC Mikko Markkola, Tampereen yliopisto Jouko Paaso, Oulun seudun ammattikorkeakoulu Tuulikki Paturi, HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu Mirja Pöhö, Hämeen ammattikorkeakoulu Iikka Siissalo, Helsingin yliopisto Teemu Seesto, Turun yliopisto Hanna-Mari Puuska, CSC, ohjausryhmän sihteeri (Pekka Linnan sijaisena) Tuija Raaska, CSC, ohjausryhmän sihteeri
Vierailijat:	Matti Apajalahti, Aalto-yliopisto (klo 13.40–14.40) Jukka Haapamäki, OKM (klo 13.40–14.40) Paula Merikko, CSC Antti Mäki, CSC Juha-Pekka Pihlajakoski, Oulun seudun ammattikorkeakoulu Kirsi Pispala, CSC

Asialista

1 Kokouksen järjestäytyminen (12:00–12:10)

1.1 Kokouksen avaus, läsnäolijoiden toteaminen ja työjärjestyksen hyväksyminen

Varapuheenjohtaja Ilmari Hyvönen avasi kokouksen klo 12.00. Todettiin läsnäolijat ja hyväksyttiin työjärjestys. Hannu Sirén jatkoi puheenjohtajana klo 12.40 eteenpäin.

1.2 Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Edellisen kokouksen 4.6.2012 pöytäkirja oli lähetetty ohjausryhmälle kokouskutsun liitteenä.

Päätös: Ohjausryhmä hyväksyi pöytäkirjan

2 Yleiset asiat (12:10–12:20)

2.1 OKM:n ajankohtaiset asiat

Ilmari Hyvönen luetteli ajankohtaisia asioita OKM:ssä:

- ammattikorkeakoulu-uudistus ja siihen liittyvä toimilupakierros
- rakennepoliittinen ohjelma
- tutkimuslaitosuudistus on äskettäin julkistettu
- opiskelijavalintojen uudistusta koskeva laki on hyväksytty kesällä ja tulee voimaan ensi vuonna
-

2.2 Tiedotusasiat

- RAKETTI-hankkeen viestintää on uudistettu ja hankkeen www-sivujen tiedotus on siirretty Confluence wikiin: confluence.csc.fi/display/RAKETTI/

RAKETTI

- RAKETTI-tulosseminaari järjestettiin 30.8.2013. Tulosseminaarin [esitysmateriaalit ja ohjelmapolkujen tallenteet](#) ovat katsottavissa wikissä.
- OPI-osahanke järjesti [tapaamisen](#) opiskelun ja opetuksen tukipalveluiden ja hallinnon yhteistyöverkostoille 30.8.2013
- OPI-osahankkeen alle on perustettu Opintopolkuryhmä, jonka tehtävänä on tukea korkeakouluja ja ekosysteemejä opiskelijavalintajärjestelmäuudistuksessa
- [TUTKI-julkaisutiedonkeruuseminaari](#) järjestetään 18.9.2013
- RAKETTI-hanke on mukana valtakunnallisilla korkeakoulujen [IT-päivillä](#) Tampereella 5.-6.11.2013
- Tietovarastofoorumi kokoontui 29.8. Espoossa ja kokoontuu 5.11. IT-päivien yhteydessä Tampereella. Lisäksi pääkaupunkiseudulla järjestetään Tietovarasto-seminaari 25.10.
- RAKETTI ostaa Tapani Kellan (JY) asiantuntijatyötä korkeakoululaitoksen arkkitehtuuriperiaatteiden koostamista varten.
- KARTTURIn (korkeakoulujen kokonaisarkkitehtuurin menetelmäopas) uusi versio on julkaistu 14.8.2013
- Korkeakoulujen arkkitehtuuri-SIG järjestää korkeakouluille kokonaisarkkitehtuurin koulutusohjelman ensi syksyn ja talven aikana
- Pekka Linna (CSC) on palannut opintovapaalta ja hoitaa vastedes KOKOA-koordinaattorin tehtäviä
- Suvi Remes aloitti kesäkuussa 2013 CSC:llä sovellusasiantuntijana ja on mukana korkeakoulujen tietomallityössä

Ohjausryhmä merkitsi tiedotusasiat tiedoksi.

3 Valmistautuminen RAKETTI -hankkeen päättymiseen (12:20–13:40)

3.1 Taloustilanne

Klaus Lindberg esitteli hankkeen taloustilanteen sekä suunnitelmaa vuodelle 2014.

Osahankkeiden budjetti on toteutunut lähes suunnitellun mukaisesti. TUTKissa toteutuma jää suunnitellun alapuolelle, sillä työtä on tehty pitkälti korkeakoulujen omin voimin. Ensi vuoden suunnitelmaan on varattu koordinaattoriresursseja OPIlle (1-2htv), TUTKille (1 htv) sekä KOKOAlle (1 htv). On myös varauduttu siihen, että hankkeen päättämiseen liittyvät toimenpiteet vievät alkuvuodesta rahaa ja uudet ohjausrakenteet aloittavat toimintansa. VIRTAn projektin jatkotoimenpiteet ja tietomallityö ovat CSC:n vuosisopimuksessa erikseen.

Ohjausryhmä merkitsi taloustilanteen ja suunnitelman tiedoksi.

3.2 Osahankkeiden valmistautuminen RAKETTI-hankkeen päättymiseen

OPI

Paula Merikko kertoi RAKETTI-tulosseminaarin opiskelun ja opetuksen tukipalveluiden ja hallinnon alueen polun annista.

OPI:n tulosseminaarin paneelissa keskusteltiin hankkeiden (PEPPI, TIPTOP, OTM) välisestä yhteistyöstä. Lisäksi opiskelun ja opetuksen tukipalveluiden ja hallinnon alueen verkostot kokoontuivat 30.8. keskustelamaan RAKETTI-hankkeen jälkeisestä organisoitumisesta. Esille nousseita näkökulmia olivat mm. korkeakoulujen päätösvastuut, luottamuksen synnyttäminen, toimivat yhteistyörakenteet sekä yhteistyön motiivit. CSC valmistelee parhaillaan esitystä yhteistyörakenteista verkostoille kommentoitavaksi, ja ehdotus on valmis vuoden loppuun mennessä.

Ohjausryhmä kommentoi, että erityisesti yliopisto- ja ammattikorkeakoulusektoreiden välillä luottamusta on haasteellista saavuttaa. Mainittiin myös, että tietojärjestelmät eivät toimi erillisenä saarekkeena, vaan hankkeissa isona haasteena on prosessien muuttaminen (esim. opettajien toimintatavat). Lisäksi tulisi aina ensisijaisesti huomioida loppukäyttäjien tarpeet. Myös teknisellä puolella luottamuksen saavuttaminen on haaste: luotetaanko esimerkiksi koodiin, jota on tehty muualla.

Ohjausryhmä korosti hyvän valmistelun tärkeyttä päätöksenteossa. Päätöksen tekemisen prosesseja pitäisi miettiä erityisesti siitä näkökulmasta, kuinka ohjausryhmissä voidaan käsitellä päätöksiin johtavia asioita ja kuinka yksittäiset edustajat voivat olla tekemässä päätöksiä koko korkeakoulun puolesta. Vaikka henkilöt olisivat edustuksellisia, päätöksenteko voi olla vaikeaa ja hidasta, ellei asiaa ole hyvin pohjustettu omassa organisaatiossa.

RAKETTI

Ohjausryhmä totesi, että on tunnustettava lähtökohdaksi se, että kaikille yhteisille järjestelmille ei ole edellytyksiä. Pienellä, 2-3 korkeakoulun porukalla asioita pystytään vielä tekemään, mutta suuremmalla joukolla luottamusta on vaikea rakentaa ja erilaisia tavoitteita on liikaa. Kommentoitiin kuitenkin, että kehittäminen on helpompaa niille, joilla on resursseja, kun taas pienet korkeakoulut ovat enemmän firmojen varassa.

TUTKI

Hanna-Mari Puska esitteli TUTKI-osahankkeen tuloksia ja tavoitteita loppuhankekaudelle. TUTKI on asettanut loppukauden ensisijaiseksi kehittämiskohteeksi korkeakoulu yhteistyön kehittämisen tutkimushallinnon alueella. Haasteena ovat moninaiset toimijat ja niiden erilliset roolit korkeakoulun sisällä (esim. julkaisutiedonkeruu, kirjasto, tutkimuksen tukipalvelut, suunnittelu ja raportointi, johto).

Ohjausryhmä totesi, että TUTKI:ssa näkökulma on erilainen kuin OPI:ssa, sillä tehty työ on enemmän kytköksissä tutkimuksen lopputuloksiin, eikä niinkään tutkimuksen tekemisen prosesseihin. Jälkimmäinen toisaalta hoituu enemmän tiedekunnissa ja laitoksissa. Lisäksi korkeakoulujen sisällä tutkimuksen tukipalvelut eivät välttämättä ole kytköksissä tutkimustoiminnan raportointiin tai hallintoon. Mainittiin, että niin ikään tutkimushankehallinnollinen taloudellinen prosessi on erillään varsinaisesta tutkimushallinnosta. Toisaalta taas ammattikorkeakouluissa TKI-toiminta linkittyy opetustoimintaan ja on kytköksissä elinkeinoelämään.

3.3 Hankkeen päättymiseen liittyvät toimet

RAKETTI-hanke päättyi 31.3.2013. Ilmari Hyvönen esitteli luonnosta OKM:n muistiosta, jossa on hahmoteltu hankerakenteen loppumiseen, palveluiden jatkumiseen ja ohjaukseen liittyviä toimia.

OKM:n muistioluonnos sisältää neljä osiota:

- 1) Tausta: tietohallintomuistio, CSC:n asiakasohjauksen kehittäminen ja Aapan ja Fucion strategiatyöt
- 2) Kokonaisarkkitehtuuri
- 3) Nykyiset rakenteet
- 4) Ohjausmallin hahmottelu

Ohjausryhmä keskusteli ohjausrakenteesta.

Mainittiin, että erityisesti tutkimusvararehtorit ovat toivoneet ylemmän tason ohjausrakennetta, jossa voitaisiin sopia mm. CSC:n palvelukokonaisuuksien suhteista ja jossa asioita voidaan viedä eteenpäin pidemmällä tähtäimellä. Muistionluonnokseen on nyt kirjattu, että ylimmän tason ohjausrakenne olisi nimetyn ryhmän sijaan vuosittainen korkeakoulujohdon ICT-kokous. Kokoukseen voisi osallistua korkeakoulun rehtoraatista se, joka katsotaan parhaiten soveltuvaksi keskustelemaan ICT-asioista. Hyvällä etukäteisvalmistelulla on tarkoitus huolehtia siitä, että kokouksissa käsitellään oikeita asioita ja osallistujat ovat niihin perehtyneitä. Jos kokous järjestetään vuosittain, sen valmisteluun on koko vuosi aikaa ja sitä voidaan tehdä mm. esiselvitysten kautta. Toukokuussa 2014 järjestettävässä tapaamisessa tarkoituksena on, että korkeakoulut voivat nostaa esille mitä tahansa ICT:hen liittyviä asioita.

Täytyy myös pohtia, miten korkeakoulut organisoivat oman keskustelunsa siten, että se välittyy foorumiin. Todettiin, että kaikki rehtorit eivät tunne ICT-puolta kovin hyvin ja siksi UNIFI ja FUCIO sekä ARENE ja AAPA pitäisi saada keskustelemaan keskenään. Kommentoitiin, että myös tulevan ohjausmallin tietohallintoryhmässä olisi hyvä olla UNIFIn ja ARENE:n edustajat, sillä tietohallinto liittyy kaikkiin korkeakoulujen ydinprosesseihin. Mainittiin, että ARENE on valinnut yhden rehtorin, joka hoitaa IT-asioita ARENEen päin. Todettiin, että RAKETTI-ohjausryhmä on ollut hyvä rakenne IT:n ja johdon väliseen tiedonvaihtoon ja tilannekuvan muodostamiseen. Vuosittainen kokous ei samaan tapaan toimi tiedonvaihtoforumina, eikä ehdotetuissa ohjausryhmissä ole yhtä kattavaa edustusta kuin RAKETTI-ohjausryhmässä. Siksi tarvittaisiin mahdollisesti joku täydentävä rakenne.

Ohjausryhmä totesi, että korkeakoulujen valtakunnallisen tietohallinnon kokonaisuuteen liittyy muitakin asioita, eivätkä korkeakoulut ole välttämättä valmiita panostamaan pelkkään CSC:n ohjaukseen. Mainittiin, että ohjausrakenteessa esimerkiksi tieteellisen laskennan ryhmälle kuuluukin koko kokonaisuus. Kommentoitiin, että kevään ICT-kokouksessa voisi keskustella, mitkä ovat korkeakoululaitoksen työkaluja tehdä asioita, ja CSC voidaan nähdä yhtenä tällaisena työkaluna.

Mainittiin kirjastojärjestelmä esimerkkinä korkeakoulujen yhdessä tekemästä kokonaisuudesta. Todettiin kuitenkin, että yhteistyötä on edesauttanut se, että kirjastojen prosessit eivät ole niin lähellä yliopistojen muita prosesseja. Toisaalta ongelmia on kuitenkin siinä, että kirjasto on rakentunut omaksi toimijakseen, mutta nyt sillä on koko ajan entistä enemmän kytköksiä muihin toimintoihin (esim. opetusmateriaalien hankinta kirjastojen kautta).

RAKETTI

Yhteenvetona ohjausryhmä totesi, että ohjausmalliehdotuksen perusrakenne ja ehdotetut ryhmät ovat hyväksyttäviä, mutta niiden tulkinnessa on eroja. Korkeakoulujen keskinäinen yhteistyörakenne sekä tiedonkulun varmistaminen ovat vielä selvitettäviä asioita. Lisäksi tulee tarkemmin pohtia ICT:n kytkennät korkeakoulukokonaisuuteen yleisemmällä, strategisella tasolla. Sovittiin, että nämä näkökulmat huomioidaan muistion seuraavassa versiossa.

4 Tutkimustiedonkeruun kehittäminen (13:40–14:40)

4.1 Tutkijan identifiointi

Tutkijan identifiointi -kysely korkeakouluille toteutettiin elokuussa 2013. Hanna-Mari Puuska esitteli kyselyn tuloksia ja esiselvitysryhmän ehdotuksia tutkijan identifioinnin toteuttamisesta.

Kyselyn mukaan useissa korkeakouluissa on parhaillaan käynnissä tutkimustietojärjestelmän hankinta, mikä vaikuttaa niiden suunnitelmiin tutkijoiden identifioinnista. Esiselvityksessä haasteena on, että eri toimijoilla (mm. kansainväliset kustantajat, OKM, kirjastot, korkeakoulut, tutkijat) on hyvin erilaisia tarpeita.

Matti Apajalahti (Aalto-yliopisto) totesi kommenttipuheenvuorossaan, että yliopiston näkökulmasta identifioinnin merkitys on suuri, ja yliopistolla on tarve tunnistaa omat julkaisunsa ja henkilönsä. Henkilötunnus kuitenkin riittää vain henkilön tunnistamiseen, ja julkaisujen tekijöiden tunnistamiseen tarvitaan joku muu tunnistus. Aallossa identifiointia käytetään mm. rekrytoinnissa, ja hakijoilta pyydetään yleensä ResearcherID, jolla haetaan mm. hakijan julkaisuhistoriaa WoSista. Tutkijan tunnistetta tarvitaan näin ollen jo ajalta ennen kuin henkilö on yliopistossa töissä. Lisäksi tutkijan identifiointia käytetään mm. tutkimustoiminnan seurannassa sekä bibliometrisessä analyysityössä. Kansallinen tutkijoiden kokoaminen yhteinen varantoon ei tuota näin ollen lisäarvoa yliopistolle. Pelisäännöstö ja yhteiset käsitteet ovat kuitenkin tervetulleita. Käytännön toteuttaminen olisi kuitenkin syytä jättää korkeakoulujen toteutettaviksi, sillä niiden sisäiset tarpeet ovat erilaisia.

Ohjausryhmä totesi, että yliopistojen näkökulmasta kansainväliset tunnistukset ovat tärkeämpiä kuin kansalliset ja yliopistojen sisäisissä arvioinneissa relevanttia on koko tutkimushistoria. Kansallinen identifiointi ei myöskään ratkaise julkaisutietojen tallentamiseen liittyviä perusongelmia. Esimerkiksi päällekkäisten julkaisujen tallentaminen on oleellisempi kysymys ansioiden laskemisen kannalta kuin se, että joku korkeakoulun ulkopuolinen tulee identifioitua.

Kysyttiin, edellyttääkö 1) samannimisten tekijöiden erottaminen JUULI:ssa, 2) julkaisutietojen ajantasaistaminen ja 3) julkaisutietojen keruu kv. tietokannoista yhtenäisempää tutkijan tunnistamismekanismia. Kommentoitiin, että kaikkiin näihin kysymyksiin vastataan esiselvityksessä: ajantasaisuus ei edellytä tekijöiden tunnistamista. JUULI:ssa identifiointi mahdollistaisi haun tekijöiden nimellä, mutta toisaalta JUULI ei ole ensisijainen tiedonhakupaikka, sillä esimerkiksi tutkijat hakevat toistensa julkaisuja etupäässä viititetiedoista. Kommentoitiin, että samannimiset henkilöt eivät välttämättä ole todellinen ongelma, ellei niitä käytetä tutkijan ansioiden kirjaamiseen tavoilla, joista tutkijalla ei tietoa. Kansainvälisiä tapoja tunnistaa kannattaisi hyödyntää.

Mainittiin, että tutkijan tunnistaminen ja tunnistukset liittyvät myös korkeakoulujen sisäisäiseen tiedon yhteentoimivuuteen. Korkeakoulut luovat keinotekoisia itunnuksia tutkimus-, henkilöstö- yms. järjestelmissä henkilötunnuksettomille. Tietovarantoon tarvittaisiin yksilöintirakenne, jonka avulla voitaisiin yhdistää henkilö- ja julkaisutietoja. Kommentoitiin, että tietojen yhdistäminen on yliopistoille tärkeää, ja sitä tehdään itse, mutta käyttötarve sellaisen tiedon kansallisen tason keräämiselle ei avaudu korkeakouluille, ja siitä olisi odotettavissa paljon kustannuksia, toimintamuutoksia ja harmonisointia. Jos rakennetaan järjestelmää, jonka käytöstä ei tietoa, rahaa käytetään hukkaan.

Ohjausryhmä totesi, että esiselvitysryhmä voisi piirtää tutkijan identifiointiin ja yleisemmin henkilöiden yksilöintiin liittyvistä liittyvistä toimijoista ja prosesseista ja tietovirroista arkkitehtuuria. Tässä vaiheessa pitäisi ratkaista, mikä olisi oikea ratkaisu mennä tästä eteenpäin, jotta järjestelmän lopullisen synnyttämisen jälkeen ei tarvitsisi uudelleen ratkaista näitä ongelmia.

4.2 Julkaisutiedonkeruun jatkokehittäminen

Jukka Haapamäki (OKM) esitteli OKM:n suunnitelmaa julkaisutiedonkeruun kehittämisestä siten, että julkaisutietoja voitaisiin jatkossa siirtää automaattisesti korkeakoulujen omista järjestelmistä yhteiseen tietovarantoon (vrt. VIRTAA).

Julkaisutietoja on kerätty uudella tavalla nyt kahtena vuotena, ja tiedonkeruuprosessiin on todettu liittyvän

RAKETTI

paljon haasteita. Nykyinen tiedonkeruuprosessi mahdollistaa huonosti korkeakoulujen yhteistyön niiden välisen yhteisjulkaisujen osalta, ja tiedot ovat osin ristiriitaisia. Lisäksi nyt tehdään siirtovaiheessa tiettyjä teknisiä tarkastuksia, mutta tietojen jälkikäteen korjaus on hankalaa. Viive tietojen siirtymisessä julkaisutietoportaalii JUULiin on nykyisin pitkä, jopa pari vuotta julkaisun ilmestymisestä. Näiden ongelmakohtien vuoksi on pohdittu, voidaanko prosessia parantaa nykyisellä tiedonkeruutavalla vai siirtymällä kokonaan uuteen toimintatapaan. Esillä on ollut VIRTAtyyppinen jatkuva tiedonsiirto, jossa julkaisutiedot siirtyisivät korkeakoulujen omista järjestelmistä tietovarantoon esim. päivittäin. Korkeakoulut voisivat näin ollen mahdollisesti hyödyntää myös yhteisiä koodistoja. Tämä mahdollistaisi mm. Julkaisufoorumi-tasojen ajantasaisen tulkinnan julkaisuille sekä JUULin tietojen korjauksen jälkikäteen. Vipusen lukumäärätietojen osalta on tarkoitus edelleen soveltaa kerran vuodessa tapahtuvaa päivittämistä.

Ohjausryhmä piti suunnitelmaa kannatettavana. Nostettiin esille julkaisurekisterien monimuotoisuus ammatikorkeakouluissa tällä hetkellä. Lisäksi todettiin, että tietojen tarkistusprosessia täytyisi suunnitelmassa korostaa enemmän, sillä siihen liittyy niin paljon haasteita ja se on kytköksissä koko prosessiin. Ohjausryhmä keskusteli, kuinka paljon korkeakoulujen intressissä on koottujen tietojen tarkistaminen ja kuinka paljon resursseja halutaan käyttää tietojen oikeellisuuden varmistamiseen. Toisaalta kuitenkin julkaisujen painoarvo rahoitusmallissa on merkittävä.

Ohjausryhmä totesi, että suunnitelma voidaan toteuttaa vain korkeakoulujen keskinäisellä sopimuksella, ja asiaa selvitetään ennen kuin siitä tehdään lopullista ratkaisua. Mainittiin, että CSC:llä on ollaan käynnistämässä asiaa varten selvitysryhmää ja sen tarkoituksena on selvittää korkeakoulujen tilannetta vielä tarkemmin.

Kahvitauko (14:40–15:00)

5 TIPTOP-projekti (15:00–15:30)

Juha-Pekka Pihlajakoski (OAMK) esitteli TIPTOP-projektin tuloksia: Release 0.3.

TIPTOP toteuttaa sähköistä palvelua, jonka tarkoituksena on tukea syrjäytymisvaarassa olevia opiskelijoita. Projektia on toteutettu EU-rahoituksella, joka loppuu maaliskuussa 2014. Kohderyhmiä ovat opiskelijat, opettajat ja ohjaajat. ROS-palvelu (=reaaliaikainen opintojen seurantatieto) sisältää mm. opintojen seuranta sekä graafisia mittareita opiskelijoiden ja opettajien käyttöön. Samoja asioita tehdään korkeakouluissa nykyisin monissa eri järjestelmissä, mutta rutiinit ovat hitaita. Tarkoituksena on hyödyntää myös VIRTAtietovarantoa, mutta sen tietoja pitäisi täydentää esim. opintojen sisällön osalta, jotta siitä saisi toimivan AHOTin (aikaisemmin hankitun osaamisen tunnistaminen) kannalta. Tavoitteena on referenssitoteutus, rahoituksella ei voida tehdä valmista tuotetta. Valmis koodi on projektin jälkeen korkeakoulujen ja yritysten vapaasti käytettävissä.

Ohjausryhmä kiitteli projektia siitä, että se tuottaa avoimesti käytettävissä olevaa pohjaa, palvelu lisää opiskelijoiden ja opettajien välistä vuorovaikutusta, ja palvelun avulla päästään systemaattisemmin kiinni ongelmiin. Pidettiin kuitenkin valitettavana, että tässä voidaan tehdä vain referenssitoteutus. Todettiin, että nyt tulisikin suunnitella työn jatkoa rahoituksen päättymisen jälkeen ja että jatkossa varsinainen tuote kannattaisi tehdä vain kertaalleen. TIPTOP jatkuu sekä PEPPI- että OTM-projektissa, ja niissä on tehty tiettyjä teknologialivalintoja, jotka pitäisi ottaa huomioon. Näiden projektien pitäisi arvioida, kuinka integrointi voidaan toteuttaa ja ovatko ne sen takana.

Ohjausryhmä totesi, että jatkokehityksen rahoituksen miettimiseksi tarvittaisiin kuitenkin tieto siitä, mitä se maksaa. Mainittiin, että HAMK:issa on toteutettu ennen TIPTOPia oma versio, jonka osalta on mahdollista arvioida siihen käytetty työ määrä sekä prosessimuutosten kustannukset.

6 VIRT A (15:30–16:00)

6.1 Projektin tilannekatsaus

Kirsi Pispala esitteli VIRT A-projektin tilannetta.

Korkeakoulut ovat nyt testivaiheessa tietointegroinnissa VIRT Aan. Korkeakouluista 1-3 on jo tuotannossa, 2-3 korkeakoulua on merkittävässä riskissä toteuttamisen suhteen ja loput korkeakoulut ovat joko tehneet testauksen osittain tai ovat testivaiheessa syksyllä. Aikataulujen venymiseen ovat vaikuttaneet alihankkijoiden aikataulut sekä KSHJ:n viivästyminen. Keskitetty tietovarantopalvelu, johon korkeakoulut voivat toimit-

RAKETTI

taa tietoja, on valmiina ja lukurajapinnat korkeakouluille ovat olemassa, mutta niitä ei ole vielä avattu. Viranomaistietovirtoihin liittyvät toteutukset (OPH, Tilastokeskus, OKM) alkavat vuoden 2014 alussa.

Ohjausryhmä totesi, että projektia on tehty kunnianhimoisesti ja tietovarannon toteutuessa saadaan valmiiksi merkittävä asia.

6.2 VIRTARajapinnan hyödyntäminen jatkokehityshankkeissa.

Antti Mäki (VIRTA-projekti) esitteli ehdotuksia korkeakoulujen valtakunnallisen tietovarannon mahdollistamista jatkokehityshankkeista, jotka liittyvät

1. viranomaiskäytön laajentamiseen (opettajan pätevyystiedot ja Valviran keräämät pätevyystiedot, kv. opiskelijaliikkuvuus, OKM:n suorat tiedonkeruut = VIPUNEN-integraatio)
2. suoraan korkeakouluille tarjottaviin palveluihin (tiettyjen opiskelijatietojen pitkäaikaissäilytys, tietojen luovuttamisen prosessit korkeakoulujen omiin palveluihin, kuten opiskelijaliikkuvuus, AHOT, TIPTOP)
3. uusiin tietoalueisiin laajentamiseen (julkaisu- ja henkilöstötiedot)

Lukurajapinnat on tehty siten, että tietoja voidaan hyödyntää viranomaistiedonkeruussa ja nykyinen tekninen ratkaisu voidaan ottaa laajemminkin käyttöön. Tiettyjen uusien koodiarvojen käyttöönotto aiheuttaa kirjaamis- haasteita korkeakoulussa. Tietovarannon tietojen luovuttaminen esim. reaaliaikaisen opintojen edistymisen seurannan -palveluihin edellyttää kaikilta korkeakouluilta päätöstä ja sopimista OKM:n kanssa käytännöstä – lain nojalla siihen ei voida mennä.

Antti Mäki esitteli myös OPH:n yksilöintipalvelua, jonka avulla voidaan tarjota yhteiseen käyttöön henkilöiden yksilöintiä. Yksilöintiä voidaan käyttää keinona yhdistää tietoja eri lähteistä, jos siihen suuntaan etenemisestä strategisesti päätetään.

Ohjausryhmä totesi, että VIRTA-projektin aikainen prosessi on tuottanut paljon sellaista ajattelua, josta on hyötyä pidemmällä tähtäimellä. OKM on rahoittamassa jatkokehitystä, mutta koska kaikkea ei voi tehdä kerralla, niiden järjestystä pitää miettiä.

Kommentoitiin, että myös korkeakoulun ulkopuolisia, mutta niihin löyhästi kytköksissä olevia toimijoita on paljon muitakin (esim. asuntosäätiö, matkaliput). Todettiin kuitenkin, että nykyisin tietosisältö tukee viranomaistarpeita, kun taas kolmannet palvelut ja laajennukset ovat isoja periaatteellisia kysymyksiä. Mainittiin, että jos tietoja lähtee viranomaiskentän ulkopuolelle, siihen tarvitaan myös opiskelijan lupa ja henkilötietolain mukaan henkilön pitää tietää, mitä tietoja tästä tallennetaan. Todettiin, että tiedon luovuttamista ja yksilöintiä pitäisi ratkoa avoimen tiedon kokonaisuuden kannalta, eikä esimerkiksi pelkästään opetushallituksen sisällä.

7 Seuraavat kokoukset

Seuraavan kokouksen ajankohdaksi on sovittu:
Tiistai 12.11.2013 klo 12–16 OKM, kh. Kalevala